

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Tilråding til Miljødirektoratet

Verneplan for skog

Verneforslag for Grøum naturreservat i Tønsberg kommune

August 2020

Innhold

1 Verneforslag	3
2 Lovgrunnlag	3
3 Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kapittel II.....	4
4 Verneverdier og verneformål	5
5 Saksbehandling.....	5
6 Endringer og presisering av verneforslaget etter høringen	6
7 Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser	6
8 Lokal og sentral høring	6
9 Innkomne uttalelser til kunngjøring og høring.....	7
10 Fylkesmannens vurdering av uttalelser til kunngjøring og høring.....	9
11 Fylkesmannens tilråding	9

1 Verneforslag

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark legger med dette fram forslag om vern av areal på privat grunn i Tønsberg kommune. To private grunneiere har tilbudt areal til frivillig vern som naturreservat.

Området som foreslås vernet er:
Grøum naturreservat, ca. 79 dekar.

Berørte eiendommer:
Tønsberg kommune, gbnr. 457/1

2 Lovgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den aktuelle vernekategori. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

«Som naturreservat kan vernes områder som
a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
b) representerer en bestemt naturtype,
c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
e) har særskilt naturvitenskapelig verdi

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfoldet, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdetets skjøtsel.»

3 Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kapittel II

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet. Fylkesmannen har gjort følgende vurderinger;

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Området er naturfaglig registrert beskrivelse i NARIN- databasen med link http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_Groelum.pdf. Området er i hovedsak eldre bøkeskog med naturtypen rik edellauvskog. Området som helhet er vurdert som regionalt viktig (**).

Det er inngått avtale med skogeierne.

Føre- var- prinsippet § 9

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig i denne saken, slik at det er liten fare for at vernet vil ha ukjente konsekvenser for naturverdiene. Det er normalt lite behov for skjøtsel for å opprettholde verneverdiene i denne typen verneområder, men dette må vurderes fortløpende.

Restriksjonene som innføres med vernevedtaket vil bidra til å bevare naturverdiene. Den bruken som tillates vil etter Fylkesmannens mening ha liten negativ innvirkning på disse.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Vernevedtak kan i enkelte tilfeller føre til økt bruk av området til naturopplevelse og undervisning, men vi mener at dette ikke vil ha vesentlig betydning så lenge vernet følges opp med nødvendig oppsyn og informasjon. Gjennom verneforskriften reguleres aktivitet i området slik at det ikke åpnes opp for tiltak som kan forringe verneformålet. Forskriften åpner kun for tiltak som normalt ikke vil gi negativ påvirkning på reservatet. Dette vil også følges opp med oppsyn og informasjon, samt vilkår i eventuelle dispensasjonsvedtak. Vi mener derfor at vernevedtaket ikke vil påvirke økosystemet og verneverdiene negativt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Prinsippet vil bl.a. være relevant ved planlegging og gjennomføring av tiltak som vil kreve en dispensasjon fra forskriften, og vil da bli konkretisert som vilkår e.l. i Fylkesmannens vedtak. Nødvendige kostnader til forvaltning, oppsyn, informasjon og eventuell skjøtsel må bæres av staten.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Dette prinsippet omfatter også lokalisering og avgrensning av tiltak. Verneforslaget har en naturlig avgrensning på grunneiernes eiendom ved at hele den eldre skogen er med.

4 Verneverdier og verneformål

Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med til dels store verneverdier. Området har følgende spesielle kvaliteter:

Lokaliteten består for det meste av naturtypen rik edellauvskog med utforming rik lågurt bøkeskog. Området har relativ stor spennvidde fra fattig til rik bøkeskog til tross for begrensa areal. Bøk er det klart dominerende treslaget, men det finnes også noe spisslønn, hassel og lind. Eik finnes i all hovedsak i jordekanter og i nordvest dominerer gran med spredt furu og bjørk, og et fåtall svartor. Eldre skog i hogstklasse V dominerer.

Grøum oppfyller flere mangler ved skogvernet i Norge og har samlet sett en høy mangeloppfyllelse. Området er lavereliggende og på høye boniteter. Rike bøkeskoger er dårlig fanget opp gjennom vern, og for Vestfold er det en prioritet å fange opp flere områder med rik edellauvskog, inkludert rik bøkeskog.

Formålet med fredningen

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av et eldre bøkebestand med bl.a. innslag av grov eik, lind, spisslønn og gran i lavlandet, med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området har forekomst av lågurt- bøkeskog, samt truede og sjeldne arter, og har særlig betydning for biologisk mangfold.

Etter Fylkesmannens vurdering tilfredsstillende området kravene som naturmangfoldlovens § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene i området i dag. Ferdsel og beiting anses ikke å være noen trussel i området i dag.

Planstatus

Arealet er avsatt til LNF- område i kommuneplanens arealdel.

5 Saksbehandling

Tilbud og registreringer

Fylkesmannen mottok tilbud om frivillig vern den 15.11.2019. Det er gjennomført takst og inngått avtaler med grunneierne.

Meldingsfasen

Fylkesmannen meldte oppstart av planarbeidet den 28.4.2020 og det kom inn 5 merknader til kunngjøringen. Uttalelsene tas med i tilrådingen.

Høringsfasen

Verneforslaget ble sendt på høring den 5.6.2020 med uttalefrist 5.8.2020. Det ble foretatt en felles lokal og sentral høring. Ved fristens utløp var det kommet inn 7 uttalelser.

Videre saksgang

Ved frivillig vern blir verneavtale normalt inngått med grunneier *før* oppstart og høring av verneforslag. Slik avtale omfatter erstatningsbeløp, områdeavgrensning og forslag til vernebestemmelser. For å få en raskere gjennomføring av denne vernesaken, ble den sendt på høring før avtaler var inngått. Forslag til vernebestemmelser og vernekart er utarbeidet i samråd med grunneierne og avtaler er inngått.

På bakgrunn av høringsforslaget og innkomne uttalelser sender Fylkesmannen sin tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet vurderer forslaget og sender sin tilråding til Klima- og miljødepartementet, som deretter forbereder saken og legger forslag om vernevedtak fram for Kongen i statsråd. Etter vedtak ved kongelig resolusjon vil erstatningen bli utbetalt i tråd med inngåtte avtaler. Fylkesmannen vil bekjentgjøre vedtaket og sørge for at naturreservatet blir merket og skiltet. Grensemerkingen blir normalt utført av Jordskifteretten. Statens naturoppsyn har ansvaret for annen merking.

6 Endringer og presisering av verneforslaget etter høringen

Vernegrensen er flyttet slik at den ligger ca. 10 meter inn for kraftlinjen i vest. Det har medført en endring i areal på ca. 0,6 dekar og arealet i forskriften endres derfor fra ca. 80 dekar til ca. 79 dekar.

7 Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Siden verneformålet er å bevare eldre bøkeskog i fri utvikling, er det lite trolig behov for skjøtsel i verneområdet. Det er tidligere tatt ut gran i bøkeskogen og det kan være aktuelt på sikt med en slik skjøtsel. Eventuelle behov for forvaltningsplan og skjøtsel vil bli vurdert, og ved behov vil det bli søkt midler fra Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn på vanlig måte.

Det vil bli utarbeidet og satt opp informasjonstavle om reservatet. I forskriften åpnes det for å gi dispensasjon for enkelte tiltak etter søknad. Slike saker behandles fortløpende av forvaltningsmyndigheten. Ut over dette kjenner ikke Fylkesmannen til oppgaver eller problemstillinger som vil kreve særlige ressurser økonomisk eller arbeidsmessig.

Statens naturoppsyn har oppsynsansvar i alle verneområder, og vil organisere oppsyn i nye naturreservater etter vernevedtak.

8 Lokal og sentral høring

Verneforslaget ble sendt på lokal høring til grunneierne, Tønsberg kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, samt til følgende brukerorganisasjoner, regionale statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner:

NOF avd. Vestfold, Vestfold og Telemark Fylkeskommune, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Vestfold, Tønsberg og Omegns Turistforening, Naturvernforbundet i Tønsberg og Færder, Tønsberg og omegns JFF, Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør, Statens vegvesen-Region sør, Tønsberg soppforening v/Per Marstad, Naturvernforbundet i Vestfold, Vestfold Bonde-

og småbrukarlag, Tønsberg kommune, Vestfold Bondelag, Forum for natur og friluftsliv, Tønsberg og Omegn Botaniske Selskap v/Tore Gjelsås og Orienteringslaget Tønsberg og omegn.

Verneforslaget ble sendt på sentral høring til:

Bane NOR SF, Landbruksdirektoratet, Kommunenes sentralforbund, Forsvarsbygg, Kartverket, Stedsnavnstjenesten for Østlandet og Agderfylkene, Direktoratet for kulturminneforvaltning, Direktoratet for mineralforvaltning, Norges Geologiske Undersøkelser, AVINOR AS, Luftfartstilsynet, Vegdirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Statkraft SF, Statnett SF, Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, NORSKOG, Norges Luftsportsforbund, Naturvernforbundet, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norsk Botanisk Forening, Norsk Orkideforening, Norsk Organisasjon for Terrengsykling, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Zoologisk Forening, WWF-Norge, Den Norske Turistforening, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Orienteringsforbund, Norges Handikapforbund, NHO Reiseliv, Natur og Ungdom, Norges Miljøvernforbund, Norsk Biologforening, SABIMA, Norsk institutt for skog og landskap, Norsk institutt for naturforskning, Institutt for biovitenskap, Universitetet i Oslo, Universitets naturhistoriske museer og botanisk hage, NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Vitenskapsmuseet, NTNU, Ringve botaniske have, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Norsk Industri, Skagerak energi og Norsk institutt for bioøkonomi.

9 Innkomne uttalelser til kunngjøring og høring

Til kunngjøringen:

Tønsberg og Omegn turistforening: *Flott med frivillig skogvern!*

Språkrådet: *Vi har ingen merknader til at Grøum benyttes som navn på den nye verneområdet. Navnet passer på området, og Grøum er eneste godkjente skrivemåte for bruksnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR).*

BaneNor: *Verneområdet berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader.*

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF): *DMF kan ikke se at det foreslåtte verneområdet, som består av eldre bøkeskog berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Vi har derfor ingen merknader til kunngjøring om oppstart av verneplanprosess – Grøum i Tønsberg – frivillig vern av skog.*

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE): *NVE kjenner ikke til noen energianlegg eller energiressurser i området. Skagerak Energi Nett AS er områdekonsesjonær, og eier en kraftlinje like i nærheten. De har også bedre kjennskap til eksisterende og planlagt nett enn NVE. Skagerak Energi Nett AS bør gi innspill om følgende: - Eier de kraftnett i området eller ikke? - Vil vern av området forhindre framtidige, nødvendige utvidelser av kraftnettet eller ikke? - Konkrete forslag til hvordan vernegrensene eller verneforskriftene eventuelt må tilpasses, for at kraftlinjene skal kunne vedlikeholdes på en effektiv måte.*

Uttalelsen til NVE kom inn samme dag som saken ble sendt på høring og ble derfor ikke kommentert i høringsdokumentet.

Til høringen:

Norsk Orientering: Anmodning om stopp i verneprosessen. Norsk Orientering vil gjerne gjøre Fylkesmannen oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «*FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER*», vedlagt.

Inntil verneprosessen og forskriftsmalen er justert i henhold til våre anbefalinger, ber Norsk Orientering om at alle verneprosesser stoppes.

Skagerak Nett: Skagerak Nett har en eksisterende høyspent ledning som går vest for ønsket verneområde. For å ivareta denne trenger nettselskapet 10 meter på hver side av ledningen, for skogrydding og generell arbeidstilgang for vedlikeholdsarbeid og reinvesteringer, som også kan innebære motorisert ferdsel. Det bes derfor om at foreslått grense for verneområdet i vest flyttes slik at 10 meters avstand til ledningen blir ivaretatt (se vedlagt kartutsnitt).

Dersom en endring av grensen for verneområdet ikke blir gjort, må det i verneplanens bestemmelser gis rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. I områder med luftledninger må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningene. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Tønsberg kommune: Tønsberg kommune støtter opprettelsen av Grøum naturreservat som har spesielle naturkvaliteter.

Området vært «oppdaget» og vært registrert som nøkkelbiotop i ca. 10 år. Pensjonert skogbrukssjef Jon Økter har opplyst at skogen ble forvaltet av Harald Dyrdal som drev med plukkhogst av gran. I landbrukskontorets gamle arkiver ligger det en skogtakst som viser at det tidligere var en betydelig andel av kubikkmassen som var gran. Om det er ønskelig å forvalte området som en rein bøkeskog, kan det bli nødvendig med uttak/ringbarking av gran. Men mest sannsynlig vil grana ha problemer med å forynge seg under den skyggefulle bøkeskogen.

I vest grenser det foreslåtte reservatet til dyrka mark. Vi registrerer at det åpnes for beskæring og hogst i kantsonen etter dispensasjon etter forskriftens § 7. Skjøtsel av kantsonen vil bli nødvendig, og burde derfor ha vært lagt til §4 slik at det ikke må søkes om dispensasjon. Sverre Dahl fra landbrukskontoret deltok på en befarings som Fylkesmannen inviterte til, og observerte at det stedvis var avskjæringsgrøfter mellom skogen og dyrket mark. Om disse avskjæringsgrøftene blir liggende i reservatet, er det viktig at §7 eller §4 åpner for grøfterens av eksisterende grøfter.

BaneNOR SF: Verneplanområdet berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader.

Statens vegvesen: Vi kan ikke se at den den ønskede verneplanen berører noen av de fagområdene Statens vegvesen er satt til å ivareta. Vi har derfor ingen kommentarer til høringen.

Norges Vassdrags – og Energidirektorat (NVE): Vi viser til forslag å opprette Grøum naturreservat under ordningen med frivillig skogvern, som Fylkesmannen sendte på høring 5.6.2020. NVE gav innspill i

forbindelse med oppstartsmeldingen. Der påpekte vi at Skagerak Nett AS har en kraftlinje som går like utenfor området. Vi har ingen ytterligere merknader til forslaget.

Forsvarsbygg: Vi viser til høring av verneplan for Grøum, Tønsberg kommune. Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

10 Fylkesmannens vurdering av uttalelser til kunngjøring og høring

Norsk Orientering anmoder om stans i verneprosessen inntil Miljødirektoratet har behandlet et dokument med Norsk Orienterings endringskrav i mal til verneforskrifter. Vi overlater til Miljødirektoratet å vurdere denne uttalelsen.

Skagerak Nett uttaler at de har en høyspentledning som går vest i området. Vernegrensen er endret i vernekartet og ligger nå ca. 10 meter inn for ledningen, slik at Skagerak Nett kan ivareta nødvendige behov som vedlikehold osv. Siden Skagerak Nett har uttalt seg som netteier i saken, ser vi NVE sin uttalelse som besvart.

Tønsberg kommune viser til at det foreslåtte reservatet grenser mot dyrka mark i vest og ber om at beskjæring og hogst i kantsonen blir lagt til § 4 forskriften, dvs. at det ikke er et søknadspliktig tiltak. Vi ønsker å opprettholde tiltaket som søknadspliktig bl.a. for å hindre at det utvikler seg en uheldig beskjæring og hogst på sikt, og også fordi det står verdifulle, grove eiketrær i kantsonen. Det er mulig å gi flerårige tillatelser.

Når det gjelder avskjæringsgrøfter mot jordekanter, så er disse lagt utenfor vernegrensa. Det er derfor ikke nødvendig med en egen bestemmelse om grøfterens i verneforskriften.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

11 Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannen tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget, bortsett fra at vernegrensen er noe endret langs kraftlinje med arealendring i verneforskriften.

Se vedlegg 1 og 2.

Vedlegg 1

Forslag til forskrift om vern av Grøum naturreservat i Tønsberg kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av et eldre bøkebestand med bl.a. innslag av grov eik, lind, spisslønn og gran i lavlandet, med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området har forekomst av lågurt- bøkeskog, samt truede og sjeldne arter, og har særlig betydning for biologisk mangfold.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Tønsberg kommune: gbnr. 457/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 79 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Tønsberg kommune, hos Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.

- d. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- e. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- f. Vedlikehold av eksisterende traktorvei og sti og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet.
- g. Skånsom beiting.
- h. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorvei og sti.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd b.
- d. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- f. Utsetting av saltsteiner.
- g. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h. Merking av eksisterende traktorvei og sti.
- i. Nødvendig beskjæring eller hogst av trær eller annen vegetasjon som skygger for innmark, eller hindrer maskinbruk.
- j. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f, § 7 a, e, f og i.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2

Forslag til vernekart